

E-læringsprogram for forebygging av vold og seksuelle overgrep

Som kommunepsykolog i barn- og ungefeltet, kommer jeg i kontakt med svært mange barn og familier. Utfordringene de kommer med er like mangfoldige som menneskene jeg møter, og det er nettopp en av de faktorene som gjør denne jobben så givende, ingen dager er like. En av de problemstillingene jeg møter som gjør sterkest inntrykk på meg, er de tilfellene hvor barn utsettes for overgrep. Beklagelig vis angår det så alt for mange barn i blant oss. Det er et ubehagelig faktum at overgrep skjer på alle de arenaer hvor barn ferdes, og dessverre synes det umulig å forebygge overgrep mot barn 100 %.

Som foreldre, omsorgspersoner eller samfunn gjør vi alt vi kan for å beskytte barna våre. Imidlertid må vi på et eller annet tidspunkt slippe dem ut i verden på egen hånd. Hva kan vi gjøre da, for å gi barn best mulig beskyttelse mot å bli offer for overgrep og krenkelser? Etter mitt skjønn er det et tiltak som overlegent framstår som det viktigste; å sette barna i stand til selv å beskytte seg! Hvordan gjør vi det? Gjennom systematiske tiltak i hjem, barnehager og skoler kan vi sette ungene våre i stand til å vite hva andre barn eller voksne kan tillate seg å gjøre med deres kropp og hva de kan gjøre med andres. De må læres å si nei samt å respektere andres nei. De må også utrustes med et språk som gjør det mulig for dem å fortelle hva de har opplevd, hvis det utenkelige skulle skje. De må læres forskjellen på rett og galt, på gode og vonde hemmeligheter og ikke minst hva de skal gjøre med de vonde hemmelighetene. De må gis ord som er naturlige for både barnet og de voksne rundt barnet å bruke på alle kroppsdeler, også kjønnsorganene. De må læres om

følelser, og de må drilles i at det er de som er herre over sin egen kropp.

Gjennom en slik systematisk innsats vil barn settes i stand til ikke bare å forstå hvis det utsettes for krenkelse, men det vil også eie et språk og en forståelsesramme som gjør det i stand til å fortelle om det slik at krenkelsen kan stoppes!

Barnehagen er en utmerket arena for å nå de aller fleste barn med denne type skoling, og jeg vet at så også skjer oppløftende mange steder rundt om i landet. En ønsket konsekvens av at denne kunnskapen tilfaller barna, vil være at de faktisk begynner å fortelle om krenkelser de utsettes for. Skal dette tiltaket ha effekt kreves det kløktige, gode voksne i møte med barna. Det blir derfor en utfordring ikke bare å skolere barna i å fortelle, men de voksne rundt må også settes i stand til å ta imot de opplysningene som barna kommer med. Dette er historiene og opplysningene det gjør vondt å være mottaker av, og «ryggmargsrefleksjonen» til de fleste av oss vil være å bortforklare tegn og ut-

sagn.

Skolering også av de voksne rundt barna er derfor en avgjørende faktor for å lykkes med dette tiltaket, og jeg vil benytte anledningen å rette oppmerksomheten mot en ressurs som ligger fritt tilgjengelig for alle på nett. RVTS Nord (Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging), har i samarbeid med UiT (Norges arktiske universitet, campus Narvik) utviklet et e-læringsprogram for forebygging av vold og seksuelle overgrep. Programmets målgruppe er ansatte i barnehage og skole, og har til hensikt å gjøre de voksne rundt barna tryggere i å snakke med barna når disse vanskelige temaene kommer opp for å

kunne avdekke vold og seksuelle overgrep.

Kurset inneholder også en modul for hvordan gå fram for å melde fra til barnevern og politi når det fattes mistanke om at barn utsettes vold og seksuelle overgrep.

Gjennom kompetente barn som møtes av kompetente handlekraftige voksne, minimeres risikoen for at barn krenkes!

Kurset finnes her:

<http://helsekompetanse.no/kurs/vold-og-seksuelle-overgrep-mot-barn>, og jeg vil oppfordre alle som jobber tett rundt barn til å ta det!

Christel Sundsfjord